

**Készült az ORTT
Alkalmazott Kommunikációtudományi Intézete
megbízásából**



**Elemzés a médiaszabályozó hatóságok munkájáról,
valamint a nemzetközi audiovizuális szabályozás irányairól
2006. december**

Készítette:

Dr. Nyakas Levente

**Elemzés a médiaszabályozó hatóságok munkájáról, valamint
a nemzetközi audiovizuális szabályozás irányairól
(2006. december)**

készítette:

Dr. Nyakas Levente

I.

A médiaszabályozás egészét és a médiaszabályozó hatóságok működését érintő általános kérdések

1. A TVWF irányelv felülvizsgálata – az első olvasat lezárása

Pontosan egy évvel az 1989-es „Határok nélküli televíziózásról” szóló irányelv felülvizsgálatára vonatkozó bizottsági javaslat beterjesztését követően – 2006. december 13-án – a Parlament plenáris ülése szavazott a Bizottsági jelentésről,¹ amelynek során elfogadták a hirdetések korlátozásáról szóló szabályok enyhítését. Az elfogadott legfontosabb változások a következők:

- Az irányelv hatálya kiszélesedik, s ezentúl minden audiovizuális szolgáltatásra kiterjed. Ebből fakadóan az irányelv általános elnevezése a jövőben „Audiovizuális szolgáltatások határok nélkül” lesz.
- A nem-televíziós szolgáltatásokra, beleértve az ún. nem-lineáris vagy on-demand szolgáltatásokat, bizonyos tartalmi szabályozások vonatkoznak majd, így többek között az európai tartalom előrelendítésének kötelezettsége.
- Engedélyezett lesz Európában a termékelhelyezés gyakorlata – vagyis a márkajellel ellátott termékek fizetség ellenében való bemutatása televíziós műsorokban. A televíziós műsorok gyártóinak ugyanakkor világossá kell tenniük „a műsor elején és végén, illetve a műsor során minden 20. percben bemutatott jelzéssel”, amennyiben valamilyen terméket helyeztek el az adott műsorban. Nem engedélyezett ugyanakkor a termékelhelyezés a hírösszefoglalókban, az aktuális eseményeket bemutató műsorokban, dokumentumműsorokban és a gyermekeknek szóló adásokban.
- A televíziós műsorokat a jelenlegi szabályok értelmében megengedett 45 perc helyett minden 30 percben lehet megszakítani hirdetésekkel.
- Enyhítettek a rossz minőségű élelmiszerek (magas zsír-, cukor- és sótartalmú élelmiszerek) hirdetésének tiltását célzó módosításon is, s a korlátozást egy önkéntesen vállalt magatartási kódex tárgyává tette.

Az első olvasatban elfogadott irányelv-tervezettel kapcsolatban különböző álláspontok láttak napvilágot. **Ruth Hieronymi**, az irányelv-tervezet raportőre „valódi sikerként” értékelte a szavazást, s hozzátette: „Minden olyan próbálkozás ellenére, amely a jövő televízióját egy pusztán kereskedelmi terméké szeretne volna átalakítani, sikerült magunknak politikai többséget biztosítanunk. Az információ szabadságát és a vélemények sokszínűségét nem lehet pusztán gazdasági eszközökkel megvédenünk.” A spanyol liberális képviselő **Ignasi Guardans** véleménye szerint: „A szöveg az audiovizuális helyzetképen alapul és két buktatót is sikerül elkerülnie. A cél az, hogy egyrészt elkerüljük, hogy az európai televízió túlságosan is az amerikai modell irányába mozduljon el, amelyben egyértelműen a reklámszünetek

¹ Az Európai Parlament jogalkotási állásfoglalás-tervezete a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási intézkedésekben megállapított, televíziós műsorszolgáltató tevékenységre vonatkozó egyes rendelkezéseinek összehangolásáról szóló 89/552/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2005)0646 – C6-0443/2005 – 2005/0260(COD))

dominálnak, másrészt hogy megakadályozzuk a túlzott szabályozást, ami gátat szabna az audiovizuális újításoknak és aláásná egy rugalmasabb modell kereskedelmi életképességét.” A **Szocialista csoport** így kommentálta a változásokat: „Sajnálattal vesszük tudomásul, hogy immár valós a veszélye az amerikai stílusú televíziózás felé való elmozdulásnak”. A **Zöldek csoportja** kijelentette: „Az amerikai stílusú hirdetéseknek az EU etikai „címkéje” alatti bevezetéséről szóló döntés az EU audiovizuális médiájának nagyobb fokú kereskedelmiesedéséhez vezet majd”.

Az európai fogyasztóvédelmi szervezet, a BEUC, arra figyelmeztetett, hogy „a fogyasztók nem ilyen (audiovizuális) környezetet szeretnének. Ez még több televíziós hirdetést jelentene, beleértve a termékelhelyezés köntösébe bújtatott hirdetéseket is” **Michel Grégoire**, az **EGTA** (European Association of Television and Radio Saleshouses) főtitkára azt mondta: „A nézők fogják elsőként hasznát látni egy ilyen korszerű szabályozói keretnek. Újból lehetőségük nyílik majd arra, hogy kreatív televíziós hirdetéseket élvezhessenek a napjainkban jellemző telezsűfolt csatornák helyett, amit a túlságosan is aprólékos szabályozás okoz. Ez a minőségi javulás garantálja majd a műsorszolgáltatók pénzügyi kapacitását arra, hogy változatos, s az európai néző számára ingyenesen hozzáférhető műsorokat nyújtsanak”. Az európai hírlapkiadók szervezete, az ENPA kijelentette: „Az ENPA örömmel vette tudomásul, hogy a Parlament világosan elkötelezte magát a sajtószabadság védelme mellett azáltal, hogy kizárással élt kifejezetten a hírlapok elektronikus verziója esetében. Maradt azonban még munka a számunkra a Tanácsban, ahol a tagállamok közös állásfoglalást fognak kidolgozni a januárban kezdődő német elnökség ideje alatt. Az ENPA úgy véli, hogy a Tanácsi szövegbe egy hasonló, a sajtóra vonatkozó kizáró rendelkezés beiktatása kulcsfontosságú a sajtószabadság védelme szempontjából”.

A tagállamok várhatóan a Közlekedési, Távközlési és Energia Tanács 2007. február 15-én tartandó ülésén fogadják el a felülvizsgált szabályokkal kapcsolatos közös álláspontjukat.

A TVWF irányelv felülvizsgálatát, és az új audiovizuális környezethez igazításának megfelelő átalakítását célzó **első konkrét lépések** az irányelv alkalmazását áttekintő negyedik értékelő jelentést követően 2003-ban indultak meg.² A tényleges jogalkotási folyamatot 2005 decemberétől számíthatjuk, amikor a Bizottság előterjesztette az irányelv módosítására vonatkozó javaslatát,³ melyről mi is beszámoltunk arra az időszakra vonatkozó Elemzésünkben,⁴ továbbá azt megelőzően pedig egy, a bizottsági tervezetet előkészítő anyagról is,⁵ mely gazdasági oldalról elemezte a szabályozás várható következményeit. A jelenlegi parlamenti döntés (Tervezet) a Tanács és a Parlament együttdöntési eljárása első szakaszának a lezárulását jelenti, melyet valószínűleg – a Tanács közös álláspontjának elfogadását (*common position*) követően – követni fog a jogszabálytervezet parlamenti „második olvasat”-a is. A Tervezet jelen formájában egyrészt igen kaotikusnak mondható,

² Fourth Report on the application of Directive 89/552/EEC Television without Frontiers COM(2002) 778 final

³ Proposal for a directive of the European Parliament and of the Council amending Council directive 89/552/EEC on the coordination of certain provisions laid down by law, regulation or administrative action in Member States concerning the pursuit of television broadcasting activities Brussels, 13.12.2005 COM(2005) 646 final 2005/0260 (COD)

⁴ Elemzés (2005. december) 2-8.o.

⁵ Elemzés (2005. november) 2-6.o.

hiszen egy köztes jogalkotási termékről van szó, másrésztől kirajzolódottak a módosítás közös pontjai, így a Tervezet jelenlegi formájában már sejteti a jövőben elfogadandó irányelv végleges formáját, ezért érdemes áttekinteni főbb irányait.

A Tervezetről és a politikai nyilatkozatokból is azt lehet kiolvasni, hogy jogalkotási folyamatban egyre élesebben került előtérbe **az audiovizuális szolgáltatások természetéről folytatott vita**, azaz az, hogy valójában egy kulturális vagy inkább egy gazdasági tevékenység kerül-e szabályozás alá? Megerősíteni látszik az egyes szerzők által képviselt álláspontot,⁶ mely szerint jelenleg a médiaszabályozást a piaci viszonyok határozzák meg, így az irányelv felülvizsgálati folyamatban is a gazdasági elemek dominálnak. Ha csupán közösségi jogi oldalról nézzük az átalakítás problémáját, akkor ennek a vitának tétje az, hogy marad-e a tagállamoknak szabályozói szerepe az audiovizuális szolgáltatások terén. Ha tágabb perspektívában vizsgálódunk, akkor pedig azt mondhatjuk, hogy a vita tulajdonképpen az európai duális médiamodell digitális környezetben való fenntarthatóságáról szól. Ez utóbbi szemszög azért is igen érdekes, mivel az EK alapvetően gazdasági integráció, és maga a közösségi jog is ezt tükrözi vissza, így nem meglepő, hogy közösségi szinten eleve hangsúlyos az elektronikus média gazdasági szerepének hangsúlyozása. Éppen ezért meglepő a Tervezet szövege, hiszen jelenlegi állapotában számtalan olyan elemet tartalmaz – különösen az irányelv értelmezését, indokolását adó preambulumbekendések –, melyek „nem illenek” egy belső piacot szabályozó, alapvetően tehát gazdasági harmonizációt megvalósító ágazati irányelv logikájába, gondolkodásmódjába.

A jelenleg hatályos TVWF irányelv ilyen, azaz közös minimumnormákat fektet le azért, hogy a televíziós szolgáltatások uniós piacra lépése előtt minden akadályt elhárítson, megkönnyítse egy gazdasági szolgáltatásnak, a televíziós műsorszolgáltatásnak a tagállami határokon keresztül történő szabad nyújtását. Kulturális érvek az eredeti irányelvben – egy-két kivételtől eltekintve – szinte nem is találhatók. Másképpen fogalmazva: a Parlament által elfogadott jelenlegi Tervezet szövege – a Bizottság eredeti javaslatához képest – sok olyan utalást foglal magában, melyek nyíltan hangoztatják **az audiovizuális szolgáltatások kulturális jellegét**, és utalnak az erről folytatott vitára is. Már a Tervezet 3. preambulumbekendése (PAB) és a hozzá fűzött indokolás is megfogalmazza az említett tételt: „Az európai audiovizuális modell azon az elven alapul, hogy a média egyszersmind kulturális és gazdasági javakat is képvisel. Meg kell erősíteni, hogy a közvélemény formálásában és a demokrácia fenntartásában betöltött jelentős szerepe indokoltá teszi olyan szabályok alkalmazását és végrehajtását, amelyeket nemzeti, európai és globális szinten többek között az alapvető jogok és szabadságok és a veszélyeztetett személyek védelme érdekében határoztak meg.” Az idézett PAB tehát a média társadalomra gyakorolt hatásával is indokolja a közösségi szabályozás megújítását! Amennyiben ezek a rendelkezések a végleges irányelv részei maradnak, akkor jelentős fordulatról beszélhetünk az uniós audiovizuális politikában, hiszen **közösségi szintre emelték az eddig nemzeti szintű mediaszabályozás alapvető elveit** a hatáselmélet megjelenítésével. Itt az elektronikus médiának (a Tervezet szerint: audiovizuális médiaszolgáltatásoknak - AMSZ) a tagállami demokratikus berendezkedések létrehozásában és fenntartásában betöltött szerepére gondolunk. Erre a megközelítésre ismerhetünk rá a Tervezetben több, a közösségi szabályozás indokoltságát alátámasztó elven, a Tervezet ugyanis a szabályozás alapjául szolgáló közérdekű célok között említi a kulturális sokszínűséget, a tájékozódáshoz való jogot, a médiapluralizmust (PAB 6). Ezek az elvek a normatív szabályozási politikán alapuló duális médiamodell elvei, mely a közszolgálati

⁶ Jan van Cuilenburg - Denis McQuail: Media Policy Paradigm Shifts - Towards a New Communications Policy Paradigm *European Journal of Communication*, 2003, Vol 18(2), 181-207.o.

műsorszolgáltatást hozta létre Európában. A Tervezetben ugyanakkor nem csak közvetett módon tükröződik vissza a normatív szemléletű médiapolitika, hanem közvetlenül is megjelenik benne, hiszen kimondja a duális médiamodell fenntartását és védelmét méghozzá a következőképpen: a digitális környezetet nyújtotta előnyök nemcsak a piacnak szólnak, hanem a közszolgálati műsorszolgáltatásnak is (PAB 6a). Ennek deklarálása szintén szimbolikusan tekinthető, hiszen az Amszterdami Jegyzőkönyv értelmezéséről folytatott vitában, azaz a közszolgálati műsorszolgáltatás közösségi jog szerinti megítélésében a Tervezet egyértelműen foglal állást amellett, hogy a piaci szereplők előretörése az audiovizuális szektorban nem jelenti a közszolgálati rendszer felszámolását, sőt utat nyit nekik az új audiovizuális piacon. Az említett, az elektronikus médiával szemben támasztott normatív követelmények a második világháborút követően váltak teljesen általánossá Európában, és a háborúra reagálva alakult ki mint a műsorszolgáltatás elsődleges funkciójaként a demokratikus társadalmi rendszer kiépítésének és fenntartásának szerepkör.⁷ A Tervezet ezt a problémát emeli át nemzeti szintről nemzetközi szintre, és a beemelés indokául pedig nemzetközi jogi dokumentumokat hoz mondván, hogy azokban is rögzítésre kerültek ezek az elvek: „Növekvő társadalmi, demokratikus, oktatási és kulturális jelentőségük [értsd: AMSZ-ek] – különösen a tájékozódás és véleménynyilvánítás szabadságának és a pluralizmusnak a biztosításában – indokoltá teszi e szolgáltatások külön szabályozását és e szabályok végrehajtását annak érdekében, hogy fenntartsák különösen az Európai Unió alapjogi chartájában, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményben és az Egyesült Nemzetek Szervezetének a polgári és politikai jogokról szóló nemzetközi egyezségokmányában szereplő alapvető szabadságokat és jogokat, valamint hogy biztosítsák a kiskorúak és a veszélyeztetett vagy fogyatékkal élő személyek védelmét.” Noha az uniós tagállamok valamennyien részesei az említett egyezményeknek, így érthető a hivatkozás, ugyanakkor az egyes nemzetközi egyezményekben foglalt jogok érvényesítési lehetőségük továbbra is a tagállam és nemzetközi szervezet viszonyában értelmezhető csak, hiszen az EU önálló jogalanyként nem részes állam, mivel – amint azt egy bírósági vélemény kimondta⁸ – az EK-szerződés nem biztosít lehetőséget az EU számára nemzetközi emberi jogi egyezményekhez való csatlakozáshoz. Az Európai Alkotmányos Szerződés ugyanakkor önálló jogalanyiságot biztosítana az EU-nak, mely már képessé teszi arra, hogy csatlakozzon például az Európai Emberi Jogi Egyezményhez. Mindez tehát azért érdekes, mert a nemzeti médiaszabályozás és -politika alapját is képező, a tagállam alkotmányában lefektetett alapvető jogok rendszere kerül be ezzel egy uniós, eredendően gazdasági jellegű irányelvbe, amely így egy nemzetközi értelemben vett médiapolitika alapját is jelentheti. Az EU egyébként egységes álláspontot képviselt az audiovizuális szolgáltatások természete tekintetében a nemzetközi szinten, hiszen, amint azt a Tervez is kiemeli: „A 2006. április 27-i jogalkotási állásfoglalásban⁹ az Európai Parlament támogatja a kulturális sokszínűség védelméről szóló UNESCO-egyezményt, amely különösen kimondja, hogy „a kulturális tevékenységek, javak és szolgáltatások mint identitás-, érték- és jelentéshordozók egyaránt gazdasági és kulturális természetűek, ezért nem kezelhetők úgy, mintha csupán kereskedelmi értékük lenne.” És ami még érdekesebb, hogy ezen ENSZ egyezmény tekintetében az EU maga önállóan is szerződő fél lehet (sic!), mivel erre az egyezmény lehetőséget biztosít az EU számára. Ez az önállóság ugyanakkor megtévesztő, hiszen a csatlakozás csak akkor lesz teljes értékű, ha emellett

⁷ Id. Van Cuilenburg-McQuail

⁸ Opinion of the Court of 28 March 1996. Accession by the Community to the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms. Opinion 2/94. **European Court reports 1996 Page I-01759**

⁹ Id. Az Európai Parlament jogalkotási állásfoglalása a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló UNESCO-egyezmény megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról (5067/2006 - COM(2005)0678 – C6-0025/2006 – 2005/0268(CNS))

valamennyi EU tagállam ratifikálja az egyezményt, amely számunkra azt jelenti, hogy egy teljesen szokványos nemzetközi jogi viszonyrendszerrel van szó, melyben államok kötelezik magukat egy nemzetközi szerződésben. Persze amennyiben valamennyi tagállam ratifikálja az említett okmányt, akkor az EU az egyezményen belül önállóan, azaz mint bármely állam tud cselekedni.

A Tervezet **gazdasági jellegének** dominanciája már mind az irányelv alapfunkciójából, mind pedig előbbieken elmondottakból teljesen egyértelműen következik. Nem meglepő így, hogy a Tervezet az első preambulumbekzdésében a módosítás indokaként elsőként az audiovizuális környezet megváltozásának, fejlődésének, „az üzleti modellekre, különösen a kereskedelmi műsorszolgáltatás finanszírozására kifejtett hatását”, valamint „az európai információs technológiák, médiaágazatok és -szolgáltatások versenyképességéhez és jogbiztonságához szükséges optimális feltételek,” megteremtését említi és ezeket követi csak a már említett „kulturális és nyelvi különbségek tiszteletben tartásának biztosítása”. Az ehhez a részhez fűzött rövid indoklás is megerősíti, hogy a módosítás mögött elsődlegesen gazdasági érvek húzódnak meg, mondván: „Az új audiovizuális médiaszolgáltatások piacán tapasztalható nem megfelelő jogbiztonság megnehezíti a gazdasági potenciál kihasználását”. Utóbbi érv mentén a gazdasági indokok között megjelenik a lineáris és nem lineáris audiovizuális szolgáltatások egyenlő piacra lépési feltételeinek megteremtése is (PAB 5), de – véleményünk szerint – túlzott hangsúlyt kap az audiovizuális szolgáltatások finanszírozásának kérdése. Ugyanis nem a probléma jelentősége kicsi, hanem inkább az, hogy a termékelhelyezés kérdésköre túldimenzionálásra került a Tervezetben. Mint korábbi Elemzésünkben említettük, a termékelhelyezés csupán egy eszköze lehet a médiafinanszírozásnak, hiszen a gyakorlat azt mutatja, hogy nem generál akkora bevételt jelenleg (egy-egy felmérések szerint ez 1% körüli), amely ténylegesen ekkora jelentőséget kölcsönözne neki. Fenntartjuk persze annak lehetőségét, hogy – önbeteljesítő jóslatként – éppen legalizálása generál sokkal nagyobb addicionális bevételeket, és lehet, hogy éppen ez a célja az erős gazdasági lobbytevékenységnek. Ehhez ugyanakkor az is szükséges, hogy a reklámozásról alkotott alapvető paradigma is megváltozzon, nevezetesen, hogy a nézettség alapú finanszírozás helyét átvegye a hatékonyságalapú megközelítés. Az irányelv gazdasági jellegét erősíti továbbá származási ország elvének védelme (PAB 6c, 19, 19a), mely a belső audiovizuális piac egységének és erejének alapja, valamint egyben fogyasztóvédelmi eszköz is, hiszen a belső piaci kínálatba való hozzáférést biztosítja az uniós állampolgároknak. A Tervezetben megjelenik az irányelv kiterjesztésének esetleges negatív gazdasági hatása is. A Tervezet ugyanis amellet foglal állást, hogy nem ösztönzi a tagállamokat plusz adminisztratív rendelkezések meghozatalára az új szolgáltatásokkal kapcsolatban (PAB 12). Az általunk is elemzett Ofcom tanulmány¹⁰ köszön itt vissza, mely reális veszélyként számolt az esetleges túlzott adminisztráció megjelenésével, mely piacra történő belépési költségeket növeli meg. A Tervezet ugyanakkor nem teljesen koherens önmagával, hiszen másutt (PAB 29) a nagy véleményformáló erővel bíró AMSZ-ek esetében a fogyasztók szempontjából fontosnak tartja a médiumról megbízható információk szerzésének megoldottságát, de a megoldás formáit már a tagállamokra bízza. Az adminisztráció kérdésében tehát a gazdasági érv szembe kerül a kulturális érvvel. Ha analógiát keresünk a mediaszabályozáson belül a problémára, akkor azt vehetjük észre, hogy a jelenlegi mediaszabályozáson belül az írott sajtó vagy a műholdas/kábeles műsorszolgáltatás esetében működik egy egyszerű regisztrációs rendszer, mely egy közhiteles és nyilvános nyilvántartást is jelent egyben, amely egy online környezetben egyszerűen és költségkímélő módon lenne megoldható, és szolgálhatná a jogbiztonságot.

¹⁰ Elemzés (2005. november) 2-6.o.

A **szabályozás tárgyával** kapcsolatban a bizottsági elképzelés lényege, azaz az irányelv hatályának kiterjesztése bizonyos információs társadalmi szolgáltatásokra (ITSZ), megmaradt. A kiterjesztés körét és a fogalmakat pontosítja a jelenlegi Tervezet. Az egyik ilyen változás, hogy az audiovizuális médiaszolgáltatás (AMSZ) mint a lineáris (televíziós műsorszolgáltatás) és nem lineáris (lekérhető) szolgáltatásokat összefoglaló fogalomban megjelent a „szerkesztői felelősség” és „műsor” fogalmi elemként (MÓD 66). Ezek az elemek azt szolgálják, hogy tovább szűkítsék a lekérhető szolgáltatások körét olyanokra, amelyek a műsorszolgáltatáshoz a legközelebb állnak, ugyanis ezek a fogalmi elemek azok, amelyek a műsorszolgáltatás lényegét adják. A Tervezet újítása, hogy a kereskedelmi kommunikációt önmagában is AMSZ-nek nyilvánítja, nem csak az AMSZ részeként. Az AMSZ lineáris és nem lineáris szolgáltatásra történő kettébontása megmaradt, ugyanakkor újradefiniálásra kerültek. Az első fogalom esetében a szolgáltatás egyirányúságára, műsorszórás jellegére és a szerkesztő uralta időbeliségre helyeződik a hangsúly, míg a másik fogalomnál az egyéni igénybevételre és időpontválasztásra. Itt felidézhető számunkra az Európai Bíróság NVOB szolgáltatásokra vonatkozó döntése,¹¹ ahol az ITSZ és a televíziós műsorszolgáltatást határolta el egymástól, és éppen az ITSZ-nek az egyik legjellemzőbb jegyének – és az elhatárolás leglényegesebb szempontjának – az egyéni igényt találta. A Tervezet egyértelművé teszi továbbá, hogy nem minősülnek médiaszolgáltatóknak, így nem tartoznak az irányelv hatálya alá az infrastrukturális (AMSZ-eket átvitelét, csomagolását végző), illetve a csomagba foglalt AMSZ-ek továbbértékesítését végző szolgáltatások (PAB 35a). Ez számunkra azt jelzi, hogy az uniós jogalkotó nem tekinti szerkesztői tevékenységnek a műsorcsomagok összeállítását, azaz a kínálatok kialakítását például a kábeles vagy IPTV-s szolgáltatás esetén, noha ez a csomagkialakító és forgalmazó tevékenység egyértelműen kihatással van a véleménypiacra, a pluralizmusra. Mindez persze nem jelenti azt, hogy tagállami szinten nem lehet szigorúbb követelményeket megfogalmazni a médiaszolgáltatókkal szemben (MÓD 86). Ugyanakkor ellentmondásos maga a Tervezet a kérdésben, hiszen másutt (PAB 19b) kimondja a Tervezet, hogy [l]étfontosságú tehát, hogy a tagállamok megakadályozzák olyan erőfölény kialakulását, amelynek eredményeként a pluralizmus és a média, továbbá az információs szektor egészének tájékoztatási szabadsága korlátozódik, például olyan intézkedések elfogadásával, melyek biztosítják a közérdekű audiovizuális médiaszolgáltatásokhoz való megkülönböztetésmentes hozzáférést (pl. kötelező továbbítási szabályokkal).” A Tervezet a must-carry-t néven nevezi, amely az előbb említett szolgáltatásokat éppen hogy a médiapluralizmus befolyásoló tevékenységnek ismeri el, és közel viszi a szerkesztői tevékenységhez, azaz alapvetően médiaszabályozási kérdés.

Az irányelv módosításának másik lényeges vonalát a **kereskedelmi kommunikációval** kapcsolatos liberalizációs rendelkezések adják. A szabályozás tárgyánál már jeleztük: lényeges döntés, hogy a Tervezet hatálya nem csak az AMSZ-hez tapadó (azt kísérő, abba integrált) kereskedelmi kommunikációra terjed ki, hanem az önállóan (audiovizuális műként) közétett reklámokra is (MÓD 70). A fő hangsúly természetesen a **termékelhelyezés** (a Tervezet magyar fordítása szerint: termékmegjelenítés) legalizálásának feltételein van. Mivel ez váltotta ki a legnagyobb vitát, és Németország jelezte, hogy nem támogatja bevezetését, ezért a Tervezetbe olyan kompromisszumos megoldás került be, melyben alapvetően tiltja (MÓD 126) a termékelhelyezést, azonban e főszabály alól a tagállamoknak eltérést enged

¹¹ Id. az Európai Bíróság C-89/04 ítéletét

(MÓD 127), de csak a Tervezetben meghatározott szigorú feltételek (MÓD 127-133) teljesítése mellett. A termékelhelyezés szabályozásában véleményünk szerint az egyik legszembetűnőbb újdonság annak a problémának a kezelése, amelyre egy korábbi Elemzésünkben is felhívtuk a figyelmet. Ez pedig az, hogy a termékelhelyezés eredeti formájában a támogatással mutat nagyobb rokonságot és nem a reklámmal, hiszen pénzügyileg a filmek elkészítéséhez nyújtott hozzájárulást jelentette. A műfaj reklámmá avanszálása (azaz pénz vagy ellenérték fejében rendelkezésre bocsátott műsoridő) televíziók reklámszűrés/elkerülés miatt bekövetkező finanszírozási problémáinak köszönhető. Ennek következtében ugyanis a műsorszolgáltatók a műsorszámon belülről kívánták vinni a reklámtartalmakat (fenntartva ezzel az ingyenes televíziózás modelljét), hogy azok ne legyenek elkerülhetőek, erre viszont már megvolt a filmfinanszírozásból ismert eszköz a termékelhelyezés. Ez a gyakorlat ugyanakkor a burkolt reklámnak felel meg a hagyományos szabályozás szerint, hiszen a műsorba kerülése egy adott terméknek a műsorszolgáltató és a reklámozó között eredményez pénzmozgást a műsorszolgáltató finanszírozása érdekében, nem pedig a film elkészítéséhez nyújtott hozzájárulás a terméket gyártó cég részéről. A Tervezet így egyértelműen különbséget tesz a termékelhelyezés mint reklám és mint támogatás között, hogy fenntartsa a filmfinanszírozási funkcióját is. Így az utóbbi célt szolgáló megjelenítést „produkciós támogatásnak” nevezi, továbbá kizárja a termékelhelyezés köréből egy műsor elkészítéséhez használt szükséges és szokásos termékeket. A Tervezet ugyanakkor egyértelművé teszi, hogy a „reklám” irányába eltolt termékelhelyezés nem funkcionálhat televíziós vásárlásként, hiszen kimondja, hogy az „nem ösztönözhetnek **közvetlenül** a termékek vagy szolgáltatások megvételére vagy bérletére” (MÓD 129). A termékelhelyezés legalizálásával kapcsolatban további lényeges pontok az átláthatóságának – és ezáltal a fogyasztók védelmének – a megvalósítása, valamint a szerkesztői függetlenség biztosítása. A termékelhelyezést csakis szigorú feltételek mellett engedélyezi az irányelv (ld. MÓD 127-133), így például tiltja a termék megjelenítésének túlhangsúlyozását vagy megköveteli a fogyasztókat tájékoztató jelzés alkalmazását. A fogyasztóvédelmet szolgáló megmarad továbbra is a burkolt reklám fogalma, melynek konjunktív feltételei adott termék műsorba integráltsága, a médiaszolgáltatónak az erre vonatkozó hirdetési célokat szolgáló akarata, valamint a bemutatás félrevezető volta. A szerkesztői függetlenség biztosítását különösen Németország szerette volna biztosítani. Ennek megfelelően reális kompromisszumnak tűnik, hogy a Tervezet ún. pozitív lista felállítást szorgalmazza (PAB 40), amelyben megjelölnék azokat a műfajokat, melyekben alkalmazható a termékelhelyezés. Műfajilag azok tartoznának ebbe a körbe, melyeknek elsődleges célja nem a véleményformálás illetve azok az esetek, amelyeknél nincs, vagy csak csekély mértékben nyújtanak ellenszolgáltatást. Amint a híradás is mutatja, a Tervezetben is adtak azok az alapvető véleményformáló műfajok (pl. hírműsorok), amelyekben belül nem tehető közzé termékelhelyezés.

A Tervezet igen nagyot lépett előre a **médiaigazgatás** területén az eredeti Bizottsági tervezethez képest (PAB 9, 47, 47a). Sőt azt mondhatjuk, hogy a nemzeti mediaszabályozó hatóságok felállítását jelenlegi formájában kötelezettségként írja elő (MÓD 147) a tagállamok számára, ezeket az irányelvben foglaltak végrehajtásának garanciális intézményinek tekinti. A Tervezet ezen belül külön kiemeli mediaszabályozó hatóságok feladatai közül a véleménynyilvánítás szabadságának, a médiapluralizmusnak, az emberi méltóságnak, a kiskorúak, a kiszolgáltatottabb és fogyatékkal élő személyek védelmét, valamint a diszkriminációmentesség elvének érvényre juttatását. Az média-intézményrendszerrel kapcsolatos követelmény, valamint a védett értékek (alapjogok) hangsúlyos megjelenítése az irányelv politikai jellegét erősíti. A mediaszabályozó hatóságok felállításának módját a tagállamokra bízta, így például azt is, hogy a lineáris és nem lineáris szolgáltatások

felügyeletét együtt vagy különálló szervezetek kertében kezelik. Fő követelmény ugyanakkor a szervezetrendszer létrehozásában a szabályozóhatóságokkal szemben a szervezet függetlenségének biztosítása! A nemzeti szintű felügyelet mellett igen nagy hangsúlyt kap az Európai Bizottsággal, valamint az európai szabályozóhatóságok egymással való együttműködése, különösen az egymás piacaira gyakorolt hatása és a piacra lépés engedélyezése terén! Mindezen kötelező rendelkezések egyértelműen arra utalnak, hogy jelentősen számol az EU a médiaszabályozó hatóságok munkájával úgy nemzeti, mint nemzetközi szinten. A Tervezete másik érdekessége szabályozóhatóságok tekintetében az, hogy a regionális politikai szervezet, azaz az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának a szabályozóhatóságok függetlenségéről alkotott ajánlásában foglaltakat köszönnek vissza Tervezetben megfogalmazott követelményekben.¹²

A Tervezetben a bizottsági javaslatához képest részletesen jelennek meg az **új szabályozási formákra** (ön- és társszabályozás) vonatkozó rendelkezések (PAB 25, 25a). A társ- és önszabályozás az új audiovizuális környezetben azért vált jelentőssé, mert a gyorsan változó környezet miatt csökkent a tisztán közhatalmi szabályozás hatékonysága. Az Unió a közérdekű célok megvalósítása hatékonyságának növelését várja ezektől a formáktól, amelyek azt próbálják biztosítani, hogy médiapiacra lévő szolgáltatók aktív támogatása mellett hozzák meg az őket érintő döntéseket. Az említett szabályozási formákkal szembeni követelmények (MÓD 91) és definíciójuk (MÓD 78) a Bizottság e tárgyban készített tanulmányának¹³ megfelelően kerültek meghatározásra. Az egyik ilyen, a tanulmányból átvett egyértelmű következtetés az, hogy az önszabályozás hasznossága mellett sem váltja fel vagy helyettesítheti a tagállami közhatalmi szabályozást, legfeljebb kiegészítheti azt. A másik ilyen fontos következtetés, mely a Tervezet részévé vált, hogy a társszabályozói formák esetében az állami és nem állami szabályozás működik együtt úgy, hogy közhatalmi szerepre éppen azáltal tesznek szert a társszabályozói rendszerek, hogy közöttük az állam által konstituált, jogi kapcsolat jön létre, azaz éppen az állami elismerés révén tölthet be hatósági szerepet egy társszabályozói testület. Az ilyen szabályozási formák támogatása az olyan közérdekű célok megvalósításának terén lehet sikeres, mint a kiskorúak védelme (PAB 33). Ez a rendelkezés egyébként összhangot mutat a kiskorúak online védelmével kapcsolatban tett uniós lépésekkel, itt az elfogadott Ajánlásra és akciótervekre gondolunk.¹⁴ Az új szabályozási formák összekapcsolódnak az előbb említett intézményrendszeri követelményekkel, hiszen a médiaszabályozó hatóságok azok, amelyek képviselik az államot a társszabályozói kapcsolatokban.

A Tervezetben új elemként igen nagy hangsúlyt kap a **kiskorúak védelmével** kapcsolatban a **médiaműveltség** (*media literacy*), és hasonlóan az új szabályozási formáknál említettekhez, itt is érezhető az Unió online környezettel kapcsolatban tett lépéseinek az eredménye, azaz azok beépítésre kerültek a Tervezetbe. Ez a lépés nem meglepő az online, azaz nem lineáris AMSZ-ek Tervezetbe iktatása fényében. Másrészt az online környezetben felmerült problémákat ezidáig egy tanácsi Ajánlás¹⁵ keretében próbálták kezelni, amely egy nem kötelező jogi eszköz, amely éppen arra alkalmas, hogy későbbiekben kötelező erejű

¹² Recommendation No. R (2000) 23 on the independence and functions of regulatory authorities for the broadcasting sector and its Explanatory Memorandum

¹³ Final Report - Study on Co-Regulation Measures in the Media Sector, Study for the European Commission, Directorate Information Society and Media Unit A1 Audiovisual and Media Policies Tender DG EAC 03/04, Contract No.: 2004-5091/001-001 DAVBST, June 2006

¹⁴ Id. Elemzés (2006. november)

¹⁵ 98/560/EC: Council Recommendation of 24 September 1998 on the development of the competitiveness of the European audiovisual and information services industry by promoting national frameworks aimed at achieving a comparable and effective level of protection of minors and human dignity

szabályozás alapjait fektesse le. Az Ajánlás, de még inkább a hozzá kapcsolódó közösségi Cselekvési Terv¹⁶ már szorgalmazta a médiaoktatást és az általa elsajátítható tudatos médiahasználatot eredményező médiaműveltséget, mely a kiskorúak védelmének elengedhetetlen eszköze a digitális környezetben, mivel a kiskorúak audiovizuális tartalmak fogyasztása nem ellenőrizhető olyan áttekinthető módon, mint az analóg világban. Ezért a családi (szülők, nevelők, gyermekek) szint felelősségének erősítését tűzték ki célul, melynek egyik eszköze a médiaműveltség. A Tervezet tágan, azaz az egész családra értelmezi a médiaműveltség fogalmát, hiszen a felügyeletet gyakorló szülőnek is ismernie kell az új médiumok működését, hatását, hogy megfelelő és felelős döntéseket tudjon hozni gyermeke és családja fogyasztásával kapcsolatban. A Tervezet meg is határozza a médiaműveltség fogalmát, mely „olyan készségeket, ismereteket és értelmezési képességeket jelent, amelyek alapján a fogyasztók hatékonyan tudják használni a médiát.” A Tervezet a meghatározást ki is bontja, mely szerint: A médiaműveltséggel rendelkező emberek megalapozottan tudnak választani; megértik a tartalom és a szolgáltatás jellegét; képesek hasznosítani az új kommunikációs technológiák által nyújtott lehetőségek teljes körét, és jobban meg tudják védeni magukat és családjukat a káros vagy sértő anyagoktól.” A kibontott fogalom nagyjából visszatükrözi az Ofcom meghatározását,¹⁷ hiszen ott a kommunikációk közötti „választás” helyett az azokhoz való „hozzáférés”-ről, míg a „hasznosítás” helyett kommunikációk „létrehozásáról” beszél, ugyanakkor a megegyezik a kommunikációk „megértés”-re vonatkozó definíciós elem. A Tervezet a tagállamok és a nemzeti szabályozóhatóságok kötelezettségévé teszi, hogy támogassák a médiaműveltség fejlesztését a társadalom valamennyi szegmensében, valamint végezzenek rendszeres kutatásokat ennek nyomán követése érdekében, és ismertessék a tartalom szabályozására vonatkozó elképzeléseiket (PAB 26). A Tervezet szövegjavaslatában azonban nem csak a médiaműveltséggel kapcsolatosan található tagállami kötelezettségeket a kiskorúak védelmének terén, hanem az a védelem technikai eszközeinek bevezetésére is tartalmaz előírásokat. A Tervezet szerint ugyanis a tagállamok elő kell írniuk, hogy az új televíziókészülékeket olyan műszaki eszközökkel legyenek felszerelve, amelyek lehetővé teszik egyes műsorok kiszűrését (MÓD 146). Amíg a Bizottság által készített tanulmány¹⁸ szerint az amerikai és kanadai példa nem vehető át az analógból digitálisba történő átmenet időszakában, addig a teljesen digitális időszakban a technikai védelem megvalósítható, így ez is részévé vált a Tervezetnek. A kiskorúak védelmére vonatkozó másik jelentős politikai célkitűzés is rögzítésre került, melynek megvalósíthatóságáról már igen hosszú idő óta folyik vita az EU-n belül. A Tervezet ugyanis a Bizottság és a tagállamok kötelezettségévé tenné, hogy az unión belüli egységes klasszifikációs, jelölési és ezen alapuló szűrési rendszert hozzanak létre. Az EU-n belül egységes szabályrendszer mindig a kulturális különbségeken vérzett el, most mégis úgy tűnik, mintha konszenzus alakult volna ki az egységes szabályozás megalkotásának kérdésében.

Végül, de nem utolsó sorban röviden szólnánk a Tervezet gyártásra vonatkozó protekcionista rendelkezéseiről, az **európai művek támogatásáról**. A Tervezet erre vonatkozó része (PAB 35) azért is érdemel külön figyelmet, mivel felvállalja azt a megközelítést, hogy a lineáris és nem lineáris szolgáltatások egymással helyettesíthetővé válnak a jövőben! A médiaszabályozás német irányzata éppen ebből a tételből (azaz adott audiovizuális szolgáltatás társadalmi jelentőségének mértékéből) indul ki, amikor médiaszabályozási relevanciáról beszél. Jelen esetben ez a megközelítés a Tervezetben az európai kulturális ipar támogatását kívánja szolgálni, noha eredetileg egy tanulmány óva intett attól, hogy a lineáris

¹⁶ Id. Elemzés (2006. november)

¹⁷ *the ability to access, understand and create communications in a variety of contexts*

¹⁸ Study on Parental Control of Television Broadcasting Id:

http://ec.europa.eu/comm/avpolicy/info_centre/library/studies/index_en.htm

televíziós szolgáltatások mellett a nem lineáris szolgáltatásokra is kiterjedjenek az ún. kvótakötelezettségek. A Tervezet nem írja elő a nem lineáris szolgáltatások tekintetében a támogatás kötelező formáját, azt a tagállamokra bízza, ugyanakkor a Tervezet ajánlásokat fogalmaz meg a tagállamok számára, hogy miként tudják elősegíteni az európai alkotások létrehozását és azokhoz való hozzáférést. Így a nem lineáris audiovizuális médiaszolgáltatások tekintetében a támogatás és az elősegítés formája lehet az európai alkotások minimális számának a gazdasági haszonnal arányos meghatározása, az európai és a műsorszolgáltatóktól független producerek által készített alkotások minimálisan előírt aránya a VOD szolgáltatások katalógusaiban, illetve az európai vagy az ilyen független producerek által készített alkotások figyelemfelkeltő elhelyezése az elektronikus műsorkalauzokban (EPG). A protekcionista rendelkezések között továbbá megjelenik a Tervezetben az, amit a nagyobb tagállamok régóta erőltetnek: csupán nemzeti alkotásokkal ne lehessen teljesíteni a műsorszolgáltatások esetében az ún. európai kvótát (PAB 36). A Tervezet szerint így a tagállamnak megfelelő szabályozást kell hoznia a koprodukciós alkotások létrehozására.

II.

A digitális műsorszolgáltatás

2. Javaslat az ír médiatörvény módosítására a digitális földfelszíni televíziózás bevezetése céljából

Az Ír Műsorszolgáltatási Bizottság (BCI) 2006. december 22-én üdvözölte műsorszolgáltatási törvény módosítására tett javaslat közzétételét (Törvényjavaslat).¹⁹ A Törvényjavaslat rendelkezik az írországi digitális földfelszíni televíziós műsorsugárzási engedélyekről, és immár figyelembe veszi az analóg műsorsugárzás leállítása érdekében megtett eddigi előrehaladást. A törvénytervezet az eddiginél több feladattal ruházza fel a BCI-t, különösen a multiplexre szerződők engedélyének kiadásában. Ez utóbbiak fogják a multiplexeket biztosítani mind a digitális földfelszíni televízió, mind a digitális földfelszíni rádió műsorai számára. A Törvényjavaslat rendelkezik arról is, hogy a BCI fogja lebonyolítani a multiplex szerződések elnyerésére irányuló versenyeljárást mind a televízió, mind a rádió esetében, tovább meghatározza az engedélyek odaítélésének kikötéseit és feltételeit is.

A tervezet közzétételének kapcsán Conor Maguire, a BCI elnöke elmondta: „Örömmel fogadtuk ennek az igen fontos törvénytervezetnek a közzétételét, és azt a tényt, hogy ennek értelmében a BCI milyen fontos szerepet tölt majd be a digitális földfelszíni televízió és rádió írországi kialakulásában. Régóta tisztában vagyunk azzal, mennyire elkötelezett Európa a műsorsugárzáshoz kapcsolódó szolgáltatások digitális átállásának folyamata iránt és hisszük, hogy ez a javaslat lehetővé teszi Írország számára, hogy itt is időben menjenek végbe az átálláshoz szükséges folyamatok. Biztosak vagyunk abban, hogy a digitális földfelszíni televíziózás és rádiózás megjelenése a szolgáltatások nagyobb választékát, s ezzel nagyobb választási lehetőséget hoz majd az ír nézők és rádióhallgatók számára. Várjuk, hogy a Műsorszolgáltatás (módosított) törvénytervezete a megfelelő időben törvényerőre emelkedjék”.

¹⁹ Broadcasting (Amendment) Bill 2006

Amint arról korábbi Elemzésünkben beszámoltunk²⁰, Írorszában korábban megjelent egy, a műsorszolgáltatási rendszer reformját célzó Törvényjavaslat, amely nem tartalmazott a digitális átállásra rendelkezéseket. Ott jeleztük, hogy az akkori javaslat valószínűleg egy hosszabb vita kezdetének tekinthető, és valószínűleg a digitális átállás problémáját külön törvényben kezelik majd. A jelenlegi rövid – mintegy 19 oldalas - Törvényjavaslat célzottan és kifejezetten csak a digitális földfelszíni műsorszórás bevezetésének szabályrendszerét kívánja megadni, és egyben egy rugalmas és piacérzékeny modellt kíván felállítani a digitális földfelszíni televíziózás számára. A digitális televíziózás bevezetésével kapcsolatos alapvető fogalmak egy korábbi törvényben²¹ már rögzítésre kerültek.

A Törvényjavaslat kiemelt helyen kezeli a közszolgálati műsorszolgáltatás digitális átállását, egyrészt prioritást biztosít számára, másrészt a digitális földfelszíni televíziózás bevezetésében indikátor szerepet szán. Ezek következnek abból, hogy kötelezően előírja a közszolgálati intézmény (RTÉ) számára, hogy nemzeti digitális televíziós és rádiós szolgáltatásokat kell létrehoznia, fenntartania, valamint ezen kötelezettsége teljesítéséhez egy vagy több nemzeti multiplexet kell létrehoznia és működtetnie. Mindemellett előírja számára lokális, regionális és közösségi jellegű digitális szolgáltatások végzését is. A kötelező átállás mellett a Törvényjavaslat biztosítja az RTÉ számára az első országos multiplexet, melyen a már létező angol nyelvű RTÉ One, RTÉ Two és ír nyelvű Teilifís na Gaelie (TG4) csatornáknak mindenképpen helyt kell kapnia. A Törvényjavaslat továbbá felhatalmazza arra is az RTÉ-t, hogy ezekhez a szolgáltatásokhoz bármilyen kiegészítő szolgáltatást rendeljen. Ebben a tekintetben a közszolgálati intézmény nem csak tartalomszolgáltató, hanem egyben üzemeltetője is a multiplexnek, azaz multiplex-szolgáltató is. Jelentős médiapolitikai döntésnek tekinthető továbbá, hogy a határon túl élő, kivándorolt ír közösségeknek való műsorszórást is alapfeladatai közé sorolja a közszolgálati műsorszolgáltatónak, valamint közpénzeket is rendel hozzá. A már működő országos analóg földfelszíni szórású kereskedelmi televízió (TV3) és az észak-ír szolgáltatások digitális földfelszíni platformra helyezésének feltételeit is megteremti a Törvényjavaslat.

A Törvényjavaslat a hatósági oldalon szétválasztja a digitális tartalomszolgáltatás és annak technikai feltételeire vonatkozó engedélyezési eljárást. Egyrészt rendelkezik az ír médiaszabályozó hatóság, a BCI hatáskörének bővítéséről. A bővítés alapvetően multiplexek engedélyezését jelenti, mely a létrehozásuk, fenntartásuk és működésük fölötti felügyeletet foglalja magában. A BCI így a multiplexeken folytatott tartalomszolgáltatási tevékenységre vonatkozó szerződések (*multiplex contracts, digital content contracts*) feltételeinek meghatározására, a szerződések megkötésére, valamint azok törvénynek megfelelő betartásának ellenőrzésére jogosult és kötelezett. A szerződések alapvetően az összecsomagolt rádiós és televíziós csatornákra és a műsorhoz kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásokra vonatkoznak. A Törvényjavaslat előírja továbbá, hogy a BCI-nak a nevezett feladatai ellátása során, amilyen mértékben szükséges, együtt kell működnie a távközlési hatósággal (ComReg). A ComReg feladata az, hogy a digitális földfelszíni multiplex-ellátottságot egész Írország területén biztosítsa, és engedélyezze multiplex-szolgáltatók működését. Összefoglalva tehát: a multiplexeknek mint a műsorszórás technikai feltételeinek létrehozása (működésének engedélyezés) a ComReg feladata, míg az azon végzett tartalomszolgáltatások

²⁰ Elemzés (2006. október)

²¹ Broadcasting Act, 2001

(rádiózás televíziózás és kapcsolódó szolgáltatások) engedélyezése és felügyelete a BCI kötelezettsége. A Törvényjavaslat a ComReg kötelezettségévé teszi ugyanakkor, hogy a BCI-val konzultáljon arról, hogy szükséges-e további multiplexek létrehozása, azaz a médiapolitikai döntést a BCI hatáskörében hagyja a tervezet. A Törvényjavaslat emellett hasonlóan a televíziós multiplexek engedélyezéséhez a rádiós multiplexek engedélyezését is a ComReg-hez rendeli, melyeken hasonlóan a televízióhoz, a tartalomszolgáltatás felügyeletét és engedélyezését a BCI végzi.

A Törvényjavaslat részletesen rendelkezik a BCI „multiplex pályázati versenykiírási rendszerével” (*competition for the awarding of multiplex contracts*). A pályázati versenykiírást azt követően kell kihirdetnie a BCI-nak, amint a frekvenciák rendelkezésre állnak. Ez a rendelkezés azt hivatott biztosítani, hogy „ne álljanak” a digitális műsorszórásra előkészített frekvenciák, hanem a lehető leghamarabb ki legyenek használva. A pályázat kiírása lényegében megegyezik az analóg rendszerben megszokott eljárással. A javaslat a BCI-nak igen széles diszkrecionális jogkört biztosít a pályázat tartalmának, így például a multiplex szolgáltatás vételkörzetének meghatározásában. A Törvényjavaslat felvázolja azt is, hogy milyen szempontokat kell figyelembe vennie a BCI-nak a beérkezett pályázatokkal kapcsolatban. Ezek az analóg frekvenciapályáztatásnál figyelembeveendő szokásos kritériumok, azaz a pályázó személye, szakértelme, tapasztalata, pénzügyi forrásai, vállalt műsoridő, műsortípusok és műsorszerkezet, használt technológia stb.. Ezek mellett ugyanakkor megjelenik egy olyan rendelkezés is, mely a digitális földfelszíni rádiózás és televíziózás elterjedését segíti elő. Nevezetesen az elbírálásnál figyelembe kell venni, ha a pályázó rendelkezik olyan ajánlattal, mely elősegíti a tervezett vételkörzetben elérhető összes multiplex vételhez alkalmas végberendezések beszerzését! A multiplex szerződések tartalmát a BCI határozza meg, ugyanakkor kötelező tartalmi elemeket is előír a javaslat, melyek szintén ismertek az analóg pályáztatási rendszerből.

A Törvényjavaslat szól még az analóg televíziós műsorszórás lekapcsolásáról, pontosabban az arra alkalmas időpont meghatározását befolyásoló tényezőkről. A Törvényjavaslat szerint az időpontról az illetékes miniszter dönt annak fényében, hogy mennyi multiplex érhető el országosan, a digitális közszolgálati és egyéb műsorok mennyire foghatók már az országban, az olyan vevőkészülékek elterjedtsége (értsd: tulajdon vagy birtoklás) milyen mértékű, amelyek az említett csatornák vételére alkalmasak, valamint, hogy a jövőben miként alakul a vevőkészülékek elterjedése. Ezekről a tényekről a BCI-nak és a közszolgálati műsorszolgáltatóknak kell a miniszter részére adatokat szolgáltatni az első multiplex szerződések megkötését követő második év kezdetén vagy már azt megelőzően is. Az említett jelentés elkészítéséhez a BCI-nak együtt kell működnie a digitális televíziós piacon érintett szereplőkkel, valamint a ComReg-gel. A miniszter hatáskörébe tartozik továbbá, hogy döntsön arról, hogy mikortól nem adhat ki a ComReg analóg távközlési engedélyeket, illetőleg a ComReg felelőssége az, hogy az engedélyekben szerepeljen olyan feltétel, mely szerint egy régi engedély nem hosszabbítható meg analóg szórásra.